

καὶ πάνου ἅπ' τὸ σκυμένο μου κεφάλι
σὰν καταχνιὰ σαλεύεις μαυροφόρα.
Μὲς στ' ἀνοιχτὸ μπρὸς μου βιβλίο, σὰ ζάλη
θολή, σιγαμολιέσαι ὦρα τὴν ὦρα.
Τὴν ὑπαρξή μου ἰσκιᾶς, καὶ στὴν ἀγκάλη
τῆς λησμονιᾶς μου, ἀργοτυλίς τὴ χώρα..
"Ὡ ἄς εἶταν ἀλαφρὰ ἔτσι καθὼς σβήνεις
τὰ πράματα ὅλα γύρω στὸ σαλόνι,
νᾶσβηνες καὶ τὴ φλόγα μιᾶς ὀδύνης
ποῦ μῆτε θάνατος τὴν ξαλαφρώνει,
καὶ νὰ κατακυλοῦσες μου τὴ ζήση
μὲ μιᾶς χυδαίας ἀγάπης τὸ μεθύσι.

ΔΕΣΜΑ ΛΥΤΡΩΜΟΥ

Μὲ βρῆκαν τὰ μεσάνυχτα σκυμένο
τραγουδί γέο, γιὰ σέ, νὰ μαστορεύω,
στὴ φράση καὶ στὰ μέτρα νὰ παλεύω
γιὰ τὸ γερὸ τὸ στίχο, τὸ δεμένο..
"Ἄσε νὰ φανταστῶ, νὰ μὴ λαθεύω,
λύγισμα, χάρη, πρόσωπο γραμμένο,
τῆς μελωδίας τὴν τέχνη ποῦ γυρεύω
μὲς στὸ γερὸ κορμί σου τὸ δεμένο..
Τοῦ κάκου. Δὲ βολεῖ νὰ καταστρώσω
μὲ τὴ λύρα, τὸ δρόμο ποῦ χαράζει
κῆμα καημοῦ ποῦ μέσα μου σπαράζει.
Στὰ κουρασμένα βλέφαρά μου ὡστόσο
τὸν ὕπνο ἀποζητῶ. Καὶ τὰ δέσμά του
ὦ! ἄς εἶναι λυτρωμοῦ, σὰν τοῦ θανάτου.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΝΕΟΤΟΥΡΚΙΣΜΟΣ

Οἱ Νεότουρκοι ὅταν ἦρθανε στὰ πράματα κατὰ τὰ
1908 ἐφώνηζαν μέσα στὸ συνέδριό τους :

— Κάτω ὁ Χαϊτή !

— Μαχαίρι στὸν Ἕλληνα γκιαούρ !

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή μᾶς ἔδειξαν τὴν κακίαν
τους, ἐνῶ ἡμεῖς ἀνοιζάμε τὴν ἀγκαλιά μας. Γιὰ τὸν
Τοῦρκο δὲν ὑπάρχει ἐχτρός ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἕλληνα.

Ὅταν φωνάζουν μὲ λύσσα «γκιαούρ», τὸ θολωμέ-
νο μάτι τους ἀπὸ τὸ μῖσος ἀντικρύζει τὸν Ἕλληνα.
Ἄν τοὺς νοιάζει ἂν τὴν Τουρκιὰ τὴν πάρουν Βούρ-
γαροὶ, Ρῶσοι, Ρουμιάνοι, Σέρβοι. Ἕλληνας μονάχα
νὰ μὴν τὴν πάρει.

Μετὰ τὴν καταστροφή τους ἀπ' τὸ συμμαχικὸ πό-
λεμο ἠἀπόφασή τους γιὰ τὸ διώξιμο τοῦ Ἑλληνισμοῦ
ἀπὸ τὴν Ἀσία καὶ τὴν Θράκη ἐπάρθηκε σὲ μιὰ συνε-
δρίαση στὴ Λέσχη τῆς Σταμιπούλ. Ἐσκέφτηκαν : Τώρα
ποῦ ἡ Ἑλλάδα μεγάλωσε θὰ θελήσει καὶ τὴν Μικρα-

σία. Γιὰ νὰ μὴν ἔχει κανένα δικαίωμα ἐκεῖ, πρέπει νὰ
ξεπατωθεῖ ὁ Γιουναισμός. Ὁ Χατζὴ Ἀδὴλ ἐστάληθη-
κε γιὰ νεκροθάφτης τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴ Θράκη καὶ
ὁ Ραχιμὴ μπέης στὴ Σμύρνη.

Οἱ Τοῦρκοι φωνάζουν πάντα — τὸ Κράτος μας. —
Ἄλλὰ αὐτὸ πρέπει νὰ μιάθουν : Εἶναι Κράτος τους ; Σὲ
Κράτος ποῦ δὲν ἔχουν ἐμπόριο, ἐπιστήμη, γραμματα,
θέατρο, ἐφημερίδα, μποροῦνε νὰ νοιώσουν τὸν ἑαυτό
τους νοικοκύρη ; Ὁ γκιαούρης ποῦ τὰ ἔχει οἷλα αὐτὰ
αὐτὸς εἶναι καὶ περισσότερο νοικοκύρης. Ἄν τὰ ἔχουν
λοιπὸν εἰς Τοῦρκοὶ καὶ κλαῖνε γι' αὐτὸ καὶ θέλουν μο-
νομιᾶς νὰ τἀποχτήσουν. Ἀνοίγουν ἕνα φουῦρο μὲ
Τοῦρκο ζυμωτὴ καὶ διώχνουν τὸν Ἕλληνα. Ψωμί δὲν
παίρνουν καλοψημένο οὔτε Τούρκικες οἰκογένειες. Ξα-
ναφωνάζουν τὸν Ἕλληνα ψωμά. Ἀνοίγουν ἐμπορικὸ
κατάστημα καὶ ξεροσταλιάζουν ἅπ' τὴν αἰγὴ ἕως τὸ
βράδι στὰ πόδια χωρὶς πελάτες. Κάνουν τὸν κομμιο-
νάριο καὶ τοὺς κλέβουν οἱ Ἑβραῖοι.

Φυσιολογικὰ λοιπὸν δουλεύουν νὰ πιάσουν ρίζες,
δὲν ἀρπάζαν τίποτα ἀπὸ τὸν Ἑθνωταϊκὸ πολιτισμὸ
τόσα χρόνια καὶ ἀπὸ τὴ δικὴ μας ἔξυπνάδα. Ὅποιος
ἔζησε στὴν Τουρκιὰ ἔξρει καλὰ ὅτι οἱ Τοῦρκοὶ γιατροὶ
μονάχα χαμάληδες κοιτάζουν. Λικές τους φαμίλιες τρέ-
χουν στοὺς γιατροὺς μας καὶ ἀγοράζουν τὰ φάρμα-
κά μας.

Κανένας δὲν ἔχει τὴν ἀξίωση νὰ μὴν προσδέψουν
καὶ νὰ μὴ σπουδάσουν. Οὔτε μπορεῖ κανένας νὰ
τοὺς κατηγορήσῃ γιὰ τὸ θέλουν νὰ πᾶνε μπρὸς. Τὸ
λάθος τους εἶναι ὅτι ζητᾶνε μονομιᾶς νὰ κάνουν
θαύματα. Καὶ θαύματα στὴν ἐποχὴ μας τοῦλάχιστο
δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ γένουν.

Ἡ ἐπίδοση τοῦ Τοῦρκου εἶναι μεγάλη στὴν
τεμπελιά καὶ στὸ χαμαλί. Σ' αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια
ὅτι ἔχουν τὸ ρεκόρ.

Ἄν τὸ γράφω γι' ἀστεῖα. Εἶναι οἱ περισσότεροὶ
Τοῦρκοὶ τεμπέληδες ἀπὸ τὰ τσιφλίκια ποῦ ἔχουνε καὶ
χαμάληδες γιὰ τὸ δουλεύουνε γύρω στὸ χωράφι. Ἐ-
πειτα τὴ συνήθεια ποῦ ἔχουνε νὰ ζοῦνε οἱ περισσό-
τεροι ἀπὸ τὸ κουβέρνο χωρὶς νὰ δουλεύουν εἶναι
εὐκόλο νὰ τὴν κόψουν ;

Οἱ Νεότουρκοὶ ὅμως λογάρισαν ὅτι σὲ πέντε
μῆνες μέσα ὁ Τοῦρκος εἶναι σὲ θέση νὰ κάνει τὸν
ἐμπορο, τὸ γιατρό, τὸ δάσκαλο, τὸν κοινωνιολόγο,
νὰ σασίση τὸν κόσμο μὲ τὴν κατασοσύνη του. Τὸ
τοῖπορο καὶ ὁ ἀργίλης ὅμως δὲν ἔταψε. Φωτιά σὲ
κάθε Ἑλληνικὸ σπίτι. Ἀρπαγμα τὴ λίρα καὶ τὴν
περιουσία κάθε χριστιανοῦ. Πέταγμα ἡ γκιαουροσύνη
στὴ θάλασσα, ἄς πάει στὴν Ἑλλάδα της. Μὰ ἡ
γκιαουροσύνη εἶναι κολώνα τοῦ σπιτιοῦ καὶ θὰ πέση
σὰ φύγη. Ὅχι, φωνάζουν οἱ Τοῦρκοὶ, ἡμεῖς τὸ στή-
ριγμα, ἡμεῖς θέμελα ἐδῶ κάτω. Φεύγουν οἱ γκιαού-
ρηδες, κλειοῦνται στὰ σπίτια τους καὶ ἀρχίζουν τὴν
ληστεία σὲ πόλεις καὶ χωριὰ οἱ Βασιβουζοῦκοι. Πα-
λάτια κάτασπρα μὲ μάρμαρα σκαλισμένα τὰ βρωμί-
ζουν οἱ Βασιβουζοῦκοι. Ἀνοίγουν ἀποθήκες καὶ ἀγο-

πάξουν δέρματα, ρούχα, φάρμακα, ὅ,τι πιάσουν σὰ χέρια τους τρέχουν νὰ τὸ πωλήσουν στὸν Ἑβραῖο ποὺ τρέμει ἀπὸ τὴ χιρὰ του καὶ χαϊδεύει τὰ γένεα του γιατί ὁ Ἕλληνας δέχεται μαχαίρι μέσα στὰ φυλοκάρδια του.

Ποιὸ εἶνε σήμερα τὸ ἀποτέλεσμα; Ἡ Τουρκία ἔμεινε μονάχη. Σταμάτησε τὸ ἐμπόριο καὶ δὲν ἔχει λεφτὰ νὰ φᾶνε οἱ ὑπάλληλοι. Ὅσα κλέβουν, δὲ φτάνουνε. Στρατολογία ἀμέσως στοὺς χριστιανοὺς νὰ πάρουν λίρες. Ἔτσι ὁ τόπος ξεξουμίστηκε καὶ σήμερα εἶναι κουρέλι βρώμικο. Αὐτὰ οὐλα δὲν μποροῦν νὰ στηρίξουν ποτὲ ἓνα Κράτος, δὲν μποροῦν νὰ τοῦ δώσουν ζωὴ καὶ δύναμη. Σκελετὸς ἔμεινε καὶ θὰ σωριασθῆ μιὰ μέρα. Οἱ νόμοι οἱ γραφοὶ ποὺ δὲν ἀλλάζουν ποτέ, τὸ φινερώνουν. Ὅσο γιὰ τὸ χαντάκιμα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς στὴν Τουρκία, ἐγὼ ἔχω τὴ γνώμη ὅτι τὴν θὰ δείξῃ τὴ δύναμή της. Οἱ Τούρκοι σὸ τρεμουλιασμά τους θὰ πιαστοῦν ἀπὸ μᾶς νὰ περπατήσουν γιὰ νὰ φτιάσουν μιὰ ὥρα γρηγορότερα στὸ μεζᾶρι τους. Τὸ δέντρο ποὺ ἔχει ρίζες χιλιάδες μέτρα κάτω στὴ γῆ δὲν ἔχει φόβο ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα κτώμια. Μπορεῖ μάλιστα τὸ Ἑλληνικὸ δέντρο νὰ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὸ αἷμα. Τώρα ἡ Ἑλληνουριὰ τῆς Μ. Ἀσίας θὰ θεριέψῃ περισσότερο γιατί πόνεσε, ἔκλαψε, πνίχτηκε, λερώθηκε, στέναξε, ντροσιάστηκε ἡ μάνα, ἡ ἀδελφὴ καὶ τὸ ἀμούστακο ἀγόρι, ἔφτυσε αἷμα ὁ πατέρας ἀπὸ τὴν κλωτσιὰ τοῦ Βασιβουζούκου. Γιὰ νὰ ξυπνήσουν ἐκεῖ, ἔπρεπε νὰ τοὺς χτυπήσῃ μαχαίρι ἄγριο, ἀτότσιμα.

Δὲ λιγοψυχῶ. Ραῖνω μ' εὐγνωμοσύνης λόγια τὸ Νεοτουρκισμὸ ποὺ ἄνοιξε τὴν πληγὴ καὶ χύθηκε τὸ αἷμα. Χωρὶς αἷμα, λευτεριά δὲν ἔρχεται. Εἶναι ἡ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ σάρωσε τοὺς βάρβαρους λαοὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ κόσμου. Σὲ μιὰ πολιτεία τῆς Μακεδονίας ἓνας καπετάνιος στὰ 1906 δὲν μποροῦσε νὰ νοιώσῃ τὴ δύναμη τῶν Ἑλλήνων. Σ' ὅσους καὶ ἂν εἶπε τὸ μυστικὸ του τοῦ γύρισαν τὴν πλάτη. Μιὰ νύχτα ἔσφαξε πέντε νοικοκυραίους καὶ τὸν πατᾶ καὶ διαλάλησε ὅτι τοὺς ἔσφαξαν οἱ Βούργαροι. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ χωριὸ ἔβγαλε σαράντα παιδιά στὰ βουνά.

Ὁ Νεοτουρκισμὸς μοιάζει σὰν τὸν ἀδέξιο, ἀμόρφωτο καὶ τσαρλατάνο χειροῦργο ποὺ λέει. — Ἡ τὸν γλυτώνω ἢ τὸν στέλνω στὸν κάτω κόσμο. Κ' ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸν γλυτώσῃ, τὸν ξεμπερδεύει.

Τέτοιες οἱ σκέψεις τῶν Νεοτούρκων γιὰ τὸ Κράτος τους. Ἄλλοι δικοὶ μας ποὺ ἐμελέτησαν τὸ Νεοτουρκισμὸ καὶ λογαριάζουν τὸ αὔριο καὶ ὄχι τὸ σήμερα, ἄκουσα νὰ τοὺς θαυμάζουν καὶ νὰ τοὺς δοξάζουν.

Κάποιος μάλιστα εἶπε ὅτι ὁ Ἐμβέρ—μεταξὺ μας, παρακαλῶ—εἶναι Ἕλληνας ἄξιωματικός, γι' αὐτὸ πολυτεύεται ἔτσι.

Ἐγὼ τὸ πιστεύω.

M. P.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Καθε φορα που φουντωνει η πυρκαγια του πολεμου, χτυπανε τα παλαμια ο φρονιμοι, και λενε ευχαριστημενοι απτον εαυτο τους: «Οι πολεμοι δε θα λειψουνε ποτε. Οι μαυροι ειρηνοφιλοι και οι πιο βλακες αντιμιλιταριστες, οι αρρωστοι ιδεολογοι δεν το βλεπουνε λοιπον;». Και με αυτεςεσκο χαμογελο αραδιαζουνε τα γνωστα επιχειρηματα. Κι' ακουμε τις γνωστες λεξεις: Ουτοπια, La grande illusion και τετια πολλα.— Τι θα ελεγαν ομως εντοι οι καλοτατοι γνωστικοι, αν μ' ακουγαν να λεω στα παιδια μου: «Παιδια μου, να μην εισαστε ιδεολογοι και συτοπιστες. Η κλεψια, ο φονος, η πορνεια δε θα λειψουνε ποτες απο την ανθρωποτητα. Ειναι ολ' αυτα ενα στοιχειο της ζωης. Απο τοτε που πρωτοφανηκε ο ανθρωπος απαιω στη Γη ισουμε τωρα, η κλεψια, ο φονος και η πορνεια δεν ελειψαν, ουτε στην πιο παραμερη γωνια του πλανητη μας. Γι' αυτο δεν υπαρχει δευτερη γωμη. Λοιπον προσεξετε καλα, μη σας ξεγελασουνε μερικοι μαυροι ιδεολογοι και ηθικολογοι. Η ορθη αντιληψη της ζωης λειει πως πρεπει να κλεβετε και να σκοτωνετε και να πορνευετε, οπως μπορετε καλυτερα. Δεν υπαρχει τιμωτερο και ευγενικοτερο ιδανικο απο την κλεψια, το φονο και την πορνεια και γι' αυτο το ιδανικο ο ανθρωπος πρεπει να διει, οταν χρειαστει, και τη ζωη του.— Κι' απο πτερα, κι' απο μητερα, κι' απο αδερφια, κι' απο γυναικα, κι' απο παιδια, τιμωτερο και ιεροτερο ειναι η κλεψια, ο φονος κι' η πορνεια!»

Πιος φταιει για τουτον τον πολεμο, που αναψε πυρκαγια σ' ολον τον κοσμο; Πιος τον ηθελε; Οι Γερμανοι, βλαστημαει ο ενας. Οχι, οι Εγγλεζοι, μουγκριζει ο αλλος, ο τριτος αναθεματιζει τη Γαλλια, κι' ο τεταρτος τη Ρουσία. Αλλοι παλε λενε, πως αιτια του πολεμου ειναι μονον ο Καίξερ ἢ ο Φραγγισκος Ιωσηφ ἢ ο Ασκουιθ. Κι' οι βλαστημιες κι' οι καταρες δινουν και παιρνουν.

Ας ακουστει η φωνη του μεγαλου φιλανθρωπου Τολστοη, του αφορισμενου απο την Ιερα Συνοδο της Αγιας Ρωσιας, του περιφρονημενου απο τους γνωστικους ανθρωπους. Τα λογια αυτα ειπωθησαν την εποχη του πολεμου του Τρανσβααλ.

«Οταν διο ανθρωποι μεθυσμενοι, παιζοντας χαρτια, ερθουνε στα χερια, δε θα κατηγορησω τον εναν απο τους διο, οσο πειστικα κιαν ειναι τα επιχειρηματα του αλλου. Η τιποτενια κι' ελεεινη διαγωγη του ενος δε βρισκεται σ' αντιθεση με το Δικιο του αλλου, αλλα η αιτια του καυγα ειναι οτι, αντι; κι' οι διο τους να δουλευουνε ἢ να ξεκουραζονται, πηγανε και μεθυσανε και παιξανε χαρτια μεσα στην Ταβερνα.